

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ב"ה

תיק 1360572/1

בבית הדין הרבני הגדול ירושלים

לפני כבוד הדיינים:

הרב אברהם שינדלר, הרב מימון נהרי, הרב ציון לודאילוז

המערערים: פלוני ופלונית (ע"י ב"כ עו"ד צבי גלר)

נגד

המשיב: פלמוני

הנדון: מינוי אפוטרופוס לדין ומנהל עיזבון לעיזבון שבין יורשיו פסול דין ובמקביל להליכי מינוי אפוטרופוס לרכושו של הלה בערכאה אחרת – סמכות ומהות

פסק דין

א. לפנינו ערעורים של שניים מיורשיהם של [אלמונים] על החלטתו של בית הדין הרבני האזורי תל אביב שלא למנות מנהל עיזבון לצורך חלוקת עיזבון הורי הצדדים – המערערים והמשיב, ובין היתר נוכח מצבו הרפואי של המשיב, ושלא למנות אפוטרופוס לדין שייצג את המשיב לעניין החלוקה או לעניין הטענה בשאלת מינוי מנהל העיזבון עצמה, והכול על בסיס קביעתו של בית הדין קמא כי לעניין המבוקש נדרש מינוי אפוטרופוס לרכוש שאינו בסמכותו.

המערערים ציינו בכתב ערעורם כי החלטתו של בית הדין קמא התקבלה אף בלי שיטען המשיב או מי מטעמו נגד בקשותיהם, ולמעשה מבלי שתיתן הזדמנות למשיב (בהנחה שכשיר הוא) לעשות כן.

עם זאת בכתב הערעור, כפי שהוער [בהחלטה שנתן אחד החתומים מטה](#) כבר בכ"ט באדר א' התשפ"ב (2.3.22) ביקשו המערערים לא רק – או דווקא – להשיב את ההליך לבית דין קמא ולהורות לו לקיים דיון שבו אכן ישמע את עמדת המשיב, או למצער יאפשר לו להשמיעה, ככל שכשיר הוא לכך, אלא גם – ואולי בעיקר – לעשות בעצמו את שביקשו מבית דין קמא לעשות, ולמנות למשיב אפוטרופוס לדין. כך בפירוש בסעיף 34 לערעור, ושלא כאמור בבקשה שלפנינו עתה.

בית דיננו מכל מקום ביקש את תגובת המשיב ווידא כי החלטה בעניין זה תישלח הן לכתובת מגוריו הרשומה בתיק הן לבית האבות שבו כפי שנטען הוא שוהה וכי אף אם מצבו שלו אינו מאפשר לו להגיב על המבוקש והנטען תהיה ההחלטה למצער לעיני אשתו שלפי דברי המערערים מנעה את האפשרות למכור את נכס הירושה והביאה לצורך בהליך האמור, וזאת לטענת המערערים לאו דווקא מתוך דאגה לאינטרס של המשיב עצמו (שבכשירותו פקפקו) אלא מאינטרסים זרים, ובזיקה לכך טענו כי היא עצמה והמשיב היו בהליכי גירושין טרם הרעת מצבו הרפואי.

משלוח ההחלטה בדרך האמורה היה בו כדי לאפשר למשיב את התגובה אם אכן כשיר הוא ומעוניין להגיב, מחד גיסא, ולאשת המשיב להגיב על הטענות שנטענו נגדה עצמה – הן לעניין מניעת המכירה הן לעניין סיבותיה של המניעה, אם עצם הטענה לעניינה נכונה, ולעניין השאלה

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

אם נעשתה מתוך דאגה לאינטרס של המשיב, בראייתה, או מטעמיה שלה. לעניין האחרון סבור היה בית הדין כי עשוי להיות משקל לטענה מצד אשת המשיב, אף שאינה אפוטרופוסית שלו, שכן ככל שטענת המערערים על סכסוך גירושין בינה לבינו תוכחש יהיה מן ההגיון להניח ברמה לא מבוטלת של סבירות כי יש בעמדתה לייצג גם את האינטרס שלו וכי ייתכן שאם יוחלט כי נדרש מינוי אפוטרופוס בעבורו אפשר שהיא שתתמנה לתפקיד זה. בנוסף לכך הניח בית הדין כי ייתכן שתגובת אשת המשיב, וודאי ככל שתגובה במסמכים, תוכל לשפוך אור – ואם לא אור כאור השמש, למצער אור כאורו של פנס – על שאלת כשירותו של המשיב.

כפי שהובהר בהחלטה האמורה, המערערים מצידם טענו כי המשיב כלל לא היה מודע להליך שנוהל בבית דין קמא, ואף לתיקונו של עיוות זה, שאפשר שנעוץ במחדל מצידם, נועד משלוח ההחלטה כאמור.

ב. ואכן, וכפי שתואר בהחלטה נוספת שניתנה בכ"א באדר ב' התשפ"ב (24.3.22), הגיעה לשולחנו של בית הדין תגובה מטעמה של אשת המשיב שבה נטען וצורפו אסמכתאות כי אכן המשיב אינו כשיר וכי מתקיים הליך בבית המשפט לענייני משפחה באילת שתכליתו מינוי אפוטרופוס לגוף ולרכוש. ולעניין זה צוין בהחלטה כי בכלל "רכוש" גם דירת הירושה ואם אכן ימונה אפוטרופוס כמבוקש בבית המשפט אפשר וסביר שתתייתר הבקשה למנות מנהל עיזבון לצורך המכר או אפוטרופוס לדין לצורך הטענות בעניין זה.

עוד טענה אשת המשיב בתגובה האמורה כי אין היא מתנגדת למכר הדירה אלא שטרם מינוי האפוטרופוס, שעולה כי לא זו בלבד שאינה מתנגדת לו אלא שביקשה אותו בעצמה בבית המשפט, אינה מוסמכת לעשות כן; כי טענת המערערים היא שהמשיב כשיר, ולא כך הדבר; וכי בית הדין אינו מוסמך לדון בעניין ויש לדחות לפיכך את הערעור.

לעניין הטענה בדבר הסמכות הובהר באותה החלטה כי מאחר שלכולי עלמא, וכאמור בדברי אשת המשיב עצמה, אין לה לעת עתה מעמד, הרי שאין לראות בדברים תגובה לערעור ואין מקום גם להיעתר להם או לדון בהם כבקשתו של צד בהליך. מי שאינו צד בהליך אינו יכול לטעון לא לגופו של עניין ולא לשאלת הסמכות.

אולם עם זאת, הובהר שם, גם אם נראה באשת המשיב רק "צד ג'" הנוגע בדבר ומעוניין בו אין מקום להתעלם מדבריה וודאי שלא מהעובדות העולות מהם והמגובות לכאורה באסמכתאות, הפושטות לכאורה את הספק שהעלו המערערים בדבר כשירותו של המשיב.

הובהר בהחלטה זו כי האמור מסייע לכאורה למערערים בטענה על העדר האפשרות לקבל תגובה מהמשיב עצמו וכן לעצם הטענה בדבר הצורך למנות לו אפוטרופוס, אך מאידך גיסא מעלה הוא את השאלה מדוע ימונה אפוטרופוס לדין בידי בית הדין שעה שבבית המשפט מתנהל הליך למינוי מקיף יותר של אפוטרופוס לגוף ולרכוש, האם לא נכון יהיה להמתין לסיום ההליך בבית המשפט, והאם לא נכון יהיה, אף אם יהיה מדובר במינוי מנהל עיזבון בלבד, כי ימונה זה על דעתו של האפוטרופוס שימנה בית המשפט למשיב או לפחות לאחר שמיעת עמדתו?

בית הדין הורה משום כך למערערים להבהיר בתוך חמישה-עשר יום:

1. אם יש הכחשה מצידם לטיעון מהטיעונים ולאסמכתא מהאסמכתאות שעלו בבקשת אשת המשיב שלפיהם אכן מתנהל הליך מינוי אפוטרופוס בבית המשפט ושאכן יש צורך בו.
2. אם בזיקה לאמור עדיין סבורים הם כי יש צורך במינוי אפוטרופוס לדין בבית הדין.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

3. אם התשובה לשאלה הקודמת היא חיובית, אם – ומדוע – סבורים הם כי יש צורך לעשות כן טרם השלמת ההליך המקביל בבית המשפט, או אם – ומדוע – סבורים הם שהאפוטרופוס לדין שימנה בית הדין צריך להיות אחר ממי שימנה בית המשפט.

עוד הורה בית הדין באותה החלטה כי אשת המשיב תעדכן את בית הדין בדבר תוצאות הליך מינוי האפוטרופוס בבית המשפט.

המערערים השיבו כי הם עומדים על ערעורם וכי אין שום נפקות משום שלדעתם מינוי האפוטרופוס לרכוש ייארך עוד זמן ועל כן אין מקום להמתין לו ולשקול כי מי שימנה בבית המשפט כאפוטרופוס לרכוש הוא שימנה גם בית הדין כאפוטרופוס לדין במידת הצורך או שיתנהל אל מול מנהל העיזבון שימנה, אם ימונה, בכל הנוגע למכירת נכס הירושה בפועל ולקבלת תמורתו.

ג. משכך החליט בית הדין בכ"ח באדר ב' התשפ"ב (31.3.22) כי יש לקיים דיון שבו תיבחן טענת המערערים בדבר מינוי מנהל העיזבון, וככל הצורך גם (ואולי קודם לכן וכדי לייצג את המשיב בשאלת מינוי מנהל העיזבון עצמה) בדבר מינוי אפוטרופוס לדין.

בהחלטה נקבע כי אשת המשיב לא תוזמן לדיון מאחר שלעת עתה אינה צד בהליך ולא יהיה בהופעתה בדיון כדי לרפא את החיסרון של קיום דיון שלא במעמד המשיב עצמו ובהעדר ייצוג לו – חיסרון שנצרכים אנו לתת את הדעת על ההשלכות שלו ועל המגבלות הנובעות ממנו. עם זאת נקבע כי ככל שתמונה אשת המשיב, בהליך שבית המשפט, לשמש אפוטרופוס לגופו לרכושו של המשיב טרם מועד הדיון לפנינו תהיה רשאית להתייצב לדיון, ובית הדין יוכל לשקול – לאחר שמיעת עמדת המערערים ועמדתה – אם נוכח מעמדה זה יש עדיין צורך במינוי אפוטרופוס לדין למשיב, אם יש להתחשב במינויה כשיקול בשאלת זהות האפוטרופוס לדין, ואת ההשלכות של מינוי זה על התנהלות מנהל העיזבון ועל מתן ההוראות לו, אם יוחלט למנות מנהל עיזבון.

הדיון התקיים, כפי שנקבע באותה החלטה, בכ"ט באייר התשפ"ב (30.5.22). עד עתה לא נמסר לבית הדין, לא לפני הדיון ולא לאחריו, כל עדכון מטעמה של אשת המשיב בנוגע להליך שבבית המשפט, והחזקה היא כי אין לא מונה עד כה אפוטרופוס לגופו ולרכושו של המשיב.

בדיון עצמו שמענו את עמדת המערערים שהשיבו על שאלותנו בכל הנוגע לצורך במינוי, לאי-הצורך ואי-ההצדקה להמתין טרם לו למינוי אפוטרופוס לגופו ולרכושו של המשיב, להעדר החשש לפגיעה בזכויותיו של המשיב כתוצאה של ההיעדרות לבקשתם ולמסגרת החוקית המאפשרת את ההיעדרות לה.

ד. בשים לב להיות הדיון למעשה במעמד צד אחד נזקקנו כמובן לבחון את הטיעונים בזהירות יתרה ולהטיל ספק בהם, כך עשינו ואף על פי כן – ובמידת מה לא "אף על פי כן" אלא "משום כך" ולאחר העיון בשאלות החוקיות ושקילת המשמעויות של ההחלטות השונות האפשריות – סבורים אנו לאחר העיון כי עמדתם של המערערים צודקת וכי יש לקבל את הערעור במישור העקרוני וליתן הוראות כפי שיבואר להלן ברובד המעשי.

ונבאר:

מדובר בשאלת מינוי מנהל עיזבון לשם חלוקת ירושה שצו הירושה בעניינה ניתן בבית הדין הרבני, לאחר שכל הנוגעים בדבר קיבלו עליהם את סמכותו, ובהתאם לסמכותו של בית הדין בתנאים אלה על פי סעיף 155(א) לחוק הירושה, תשכ"ה – 1965 (להלן: החוק).

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

מהוראותיו של סעיף 155(ג) לחוק עולה בבירור כי סמכותו של בית הדין יכולה להירכש אף כשבין הנוגעים בדבר פסול דין (ומובן כי הסכמתו של הלה תיעשה באמצעות אפוטרופוס לדין), וכי משרכש בית הדין סמכות בעניינו של העיזבון הרי שיכול ליתן הוא צו ירושה, ובמשתמע וכמתחייב גם החלטות אחרות שמוסמך הוא לתת בזיקה לצו הירושה, אף בנוגע לאותו פסול דין ולמנתו בעיזבון ובלבד שאם הדין הדתי שעל פיו ניתן הצו שונה מהוראות החוק לא יינתן צו הפוגע בזכויות המגיעות על פי החוק לאותו פסול דין. אין כל ספק, וקל וחומר הדברים, כי הוא הדין אם מלכתחילה נקנתה הסמכות בהסכמתו של אותו פסול דין עצמו, ללא הזדקקות לאפוטרופוס, ולאחר מכן נעשה הלה פסול דין: גם אז נותרה סמכות בית הדין כשהייתה.

סעיף 155(ד) לחוק קובע:

בענין שהובא לפני בית דין דתי בהתאם לסעיף קטן (א), מוסמך בית הדין הדתי גם למנות מנהל עזבון ולחלק נכסי העזבון, ויחולו סימנים א' עד ה' לפרק השישי, למעט סעיפים 105 ו-106, ובכל מקום בסימנים אלה שמדובר בבית המשפט יראו כאילו מדובר בבית דין דתי.

וכך, בין השאר, קובעים סעיפי החוק הנוגעים לענייננו ומצויים ב"סימנים א' עד ה' לפרק השישי":

סעיף 78 לחוק מורה:

(א) בית המשפט רשאי, לפי בקשת מעונין בדבר, למנות, בצו, מנהל עזבון.

(ב) היתה הבקשה בהסכמת כל הצדדים הנוגעים בדבר, תוגש הבקשה לרשם לעניני ירושה; הוגשה בקשה כאמור, רשאי הרשם לעניני ירושה למנות בצו מנהל עזבון, ויהיו לו, לענין המינוי, הסמכויות הנתונות לבית המשפט לפי סעיף 89.

לאמור: אין מינוי מנהל עיזבון טעון בהכרח את הסכמת כל הנוגעים בדבר, די בבקשת מעוניין בדבר אחד כדי להרשות לבית המשפט או לבית הדין למנות, לפי שיקול דעתו כמובן, מנהל עיזבון. רק כדי למנות מנהל עיזבון שלא על ידי בית הדין או בית המשפט עצמו אלא על ידי הרשם נדרשת הסכמה.

אכן אין זאת אומרת שאין צורך לשמוע, במקרה של התנגדות חלק מהנוגעים בדבר, את עמדתם של המתנגדים, אך משהותר המינוי למרות התנגדות – וקל וחומר בהעדרה של התנגדות ומשום החשש בלבד שמא ימצאו מתנגדים או שמא פלוני, שאינו כשיר, היה מתנגד לו היה כשיר או היה אפוטרופוסו מתנגד בשמו לו מונה – לא מן הנמנע כי יוכל בית המשפט או בית הדין לשקול את ההיעצרות לבקשה ללא שמיעת עמדתו של מי שלעת עתה אין אפשרות לשמוע את עמדתו ושעה שהמבקש את המינוי טוען כי עיכוב המינוי עד לשיתאפשר שמיעת העמדה העשויה להיות נגדית תסב לו נזק.

סעיפים 81–89 לחוק מסדירים ומבארים בהרחבה את סוגיית הפיקוח של בית המשפט, ובענייננו בית הדין, על פעילותו של מנהל העיזבון ואת אחריותו של זה לנזקים שיגרמו אם יפר את חובותיו כמנהל עיזבון. הוראות אלה יש בהן כדי לסלק במידה רבה את החשש, העשוי להיות טעם להתנגדות למינוי, כי מנהל העיזבון יזיק בפעולותיו לנכסי העיזבון בכלל או למנתו של המשיב בפרט, ולרבות תוך ניצול מכוון של היותו בלתי-כשיר כעת לעומת כשירותם של המערערים או בשל היותו מושפע שלא במכוון מעמדותיהם שלהם לעומת עמדת המשיב שאינה נשמעת לאוזניו.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

בכל הנוגע למכירת נכס העיזבון שבנידונו וחלוקת תמורתו, שהיא לכאורה הסוגיה העיקרית העומדת על הפרק (כך לפחות לדברי המערערים ויכול בית הדין מראש להגביל את סמכויות מנהל העיזבון לכך), הרי שסעיף 97 לחוק אף דורש את אישורו האקטיבי והספציפי של בית המשפט (או בית הדין) למכירה, סעיף 111 לחוק מורה בדבר חלוקה שתיעשה גם היא בהתאם לצו בית המשפט (או בית הדין) וסעיף 113(ג) מורה בדבר סמכויותיו של בית המשפט (או בית הדין) להורות ולפקח על תנאי המכירה, לאמור כי על אף מינויו של מנהל עיזבון נותר פיקוח העל בידי הערכאה השיפוטית שתפקידה נותר, כבכל הליך, לוודא כי לא ייעשה עוול על ידי הממונה מטעמה כלפי אחד הצדדים.

ואף משכך מתחזקת הסברה להיעתר לבקשה למנות מנהל עיזבון כדי למנוע נזק והפסד מן העיזבון ומן היורשים – המערערים והמשיב גם יחד – ולאפשר את מימוש זכויותיהם, ולא להימנע מכך מן החשש כי ייעשו במסגרת ניהול העיזבון פעולות שיפגעו בזכויות המשיב, שקולו לא נשמע, שכן גם לאחר מינוי מנהל העיזבון יתקיים פיקוחו של בית הדין על פעולותיו.

ונוסף לאמור כמובן כי לכשאכן ימונה אפוטרופוס לגופו ולרכושו של המשיב תועבר מנתו של המשיב לידיו ולאחריותו, משם ואילך יודא הוא את שמירת האינטרסים של המשיב, ואם יימצא לנחוץ – ימונה הוא או אחר, אף קודם למינויו, גם כאפוטרופוס לדין בעבור המשיב כדי לטעון בעניין פעולותיו של מנהל העיזבון, להסכים להן או להתנגד להן.

תוצאת כל האמור היא כי יש לקבל את הערעור במובן זה שיש לקבוע כי בית הדין הרבני האזורי היה מוסמך ורשאי למנות מנהל עיזבון אף שהמשיב, ככל הנראה, אינו כשיר, ואף שטרם מונה למשיב אפוטרופוס לרכוש. משכך יש לקבוע כי שגה בית הדין משלא נעתר לבקשה זו וסגר את התיק.

אין זאת אומרת מכל מקום כי חייב היה בית הדין קמא להיעתר לבקשה, אלא שמוסמך היה לבחון אותה לגופה וזקוק היה, אם לא מצא לנכון להיעתר לה, לתת החלטה מנומקת לגופם של דברים – מדוע סבור הוא שלא נכון למנות מנהל עיזבון בנסיבות העניין ולא לקבוע שאינו רשאי לעשות כן, מה שאינו נכון.

רשאי היה בית הדין גם למנות למשיב אפוטרופוס לדין שיטען לעניין הצורך והאפשרות למנות מנהל עיזבון, או לעניין זהותו של מנהל עיזבון זה או אחר שיציעו המערערים, שיציע בית הדין, או שיציע הוא עצמו – אף את זאת רשאי היה בית הדין לעשות בהתאם לתקנות הדיון (תקנה מת(2) וראה עוד תקנה קפד העוסקת אימנם בקטן אך יש ללמוד גם ממנה גם לעניין פסול דין אחר) וכן בהתאם לסמכותו למנות אפוטרופוס לפסול דין בכל הנוגע להליך שבית הדין הוא המוסמך לדון בו, מכוח חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופוסות שסעיף 79 לו מעניק לבית הדין את כל הסמכויות הנתונות בו לבית המשפט במקום שבו מוסמך בית הדין לשפוט על פי כל דין. מכוח האמור מוסמך בית הדין למנות את האפוטרופוס, בקשר להליך הנדון לפניו, אף אם טרם הכריז בית המשפט כי המשיב הוא פסול דין, ויכול היה בית הדין לעשות לכך נוכח האסמכתאות הלכאוריות להיותו בלתי-כשיר ולמצער לאחר שהיה מתבקש המשיב להגיב בעצמו לבקשה (כדרך שהתבקש בהליך שלפניו) ובדרך של ממה נפשך: אם כשיר המשיב הרי במשתבש להגיב לבקשה ונמנע מכך רשאי בית הדין ליתן החלטה כמבוקש בהעדר תגובה, ואם אינו כשיר – הרי אפוטרופוס לדין במקומו.

כל זאת ברובד העקרוני.

ה. ברובד המעשי לשם מינוי מנהל עיזבון יש לקבוע גם את זהותו של הלה, לאחר שיביע הסכמה לכך ולאחר שתיבחן מועמדותו;

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

יש כאמור מקום גם למנות אפוטרופוס לדין לשם בחינת הבקשה למינוי מנהל עיזבון ולשם בחינת ההצעות בדבר מועמדותו של פלוני או אלמוני לכך ולבקש את תגובת המשיב (בעצמו – לו כשיר היה, או) באמצעות האפוטרופוס;

ככל שאכן ימונה במועד קרוב אפוטרופוס לרכוש בבית המשפט אפשר שיתיתר הצורך במינויים האמורים (וממילא מוטב יהיה לכל הצדדים להימנע מהם ומההוצאות הכרוכות בניהול העיזבון ובשכר מנהלו), ותתאפשר חלוקה בהסכמה או על פי החלטות של בית הדין, בהתאם לסעיפים 121(ב)–122 לחוק, ולעניין מינוי אפוטרופוס לדין – ואף אם למרות האמור ייווצר צורך במינוי מנהל עיזבון – סביר להניח כי מוטב יהיה ככל שיהיה צורך בכך למנות את מי שימונה כאפוטרופוס לגוף ולרכוש גם כאפוטרופוס לדין, והוא שיטען לעניין ניהול העיזבון. מטעם זה הורינו למערערים בהחלטה נפרדת וביקשנו גם מאשת המשיב לפנות לבית המשפט ולבקש את זירוז ההליך בעניין מינוי האפוטרופוס לגוף ולרכוש או בההרהר בעניין הצפי לסיומו של הליך זה.

1. סוף דבר:

1. לבית הדין הרבני האזורי סמכות לדון בבקשה למינוי מנהל עיזבון וכן למנות אפוטרופוס לדין למשיב, לצורך הדיון בבקשה עקרונית זו, בשאלת זהותו של מנהל העיזבון או בטענות עתידיות בנוגע לאופן ניהול העיזבון, גם אם במקביל דן בית המשפט בבקשה למנות למשיב אפוטרופוס לגוף ולרכוש.

2. סמכויותיו של בית הדין בעניין זה וסמכויותיו של בית המשפט אינם באות זו על חשבונה של זו, שכן כל אחת מהערכאות עוסקת במינוי הנוגע למישור אחר – בית המשפט בענייני גופו ורכושו של המשיב, ושלו בלבד, ובית הדין בעניין שאינו שלו בלבד אלא בינו לבין המערערים אך גם לגביו – בעניין זה בלבד ולא בענייני כלל רכושו וכל שכן שלא בענייני גופו.

3. עניינם של הצדדים מושב לבית הדין הרבני האזורי לשם המשך ניהולו בהתאם לאמור.

4. עם זאת טובת העניין ושמירה על האינטרסים של כל הנוגעים בדבר גם יחד מחייבת להימנע מיצירת כפל מינויים שלא לצורך והשחתת כספי העיזבון על שכרם של ממונים ועל הוצאותיהם.

על כן, טרם ימנה בית הדין מנהל עיזבון, גם אם ימצא כי עקרונית יש צדק בבקשה למנותו (ולאורה אכן כך הדבר כל עוד אין אפשרות לחלוקת הרכוש ללא מנהל עיזבון, בהסכמה בין המערערים למשיב, בין שהעדר האפשרות הוא תוצאה של התנגדות ובין שהוא תוצאה של מצבו הרפואי של המשיב וכל עוד לא מונה לו אפוטרופוס) יבחן בית הדין בהתאם לתשובה שתקבל מבית המשפט, לבקשת המערערים או אשת המשיב, אם צפוי מינוי של אפוטרופוס לגופו ולרכושו של המשיב במועד קרוב.

ככל שיתברר כי צפוי מינוי כזה במועד קרוב – וכל שכן אם ייודע בינתיים כי אכן כבר מונה כזה – ישקול את מינויו של הלה גם כאפוטרופוס לדין לצורך ההליך שבבית הדין, ולאחר מינויו (או מינויו של אחר כאפוטרופוס לדין) ישקול בית הדין (לרבות לאחר בחינת טענותיו של האפוטרופוס) אם עדיין יש צורך במינוי מנהל עיזבון, ואם כן יכריע בשאלת זהותו של מנהל העיזבון.

ככל שיתברר כי המינוי מטעם בית המשפט אינו צפוי להיות במועד קרוב או ככל שלא המערערים ואל אשת המשיב לא ישיגו וימציאו לבית הדין החלטה של בית המשפט שממנה יוכל בית הדין ללמוד אם אכן צפוי מינוי זה בקרוב אם לאו – ידון בית הדין ללא עיכוב נוסף בבקשת המערערים למנות מנהל עיזבון, ולפי שיקול דעתו יחליט אם (ואת מי) למנות לאפוטרופוס לדין למשיב לצורך הדיון בבקשה למינוי מנהל עיזבון או לצורך ההתנהלות אל מול מנהל העיזבון בהמשך.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

בהתאם לאמור, פנה בית הדין בהחלטתו מיום א' בסיוון התשפ"ב (31.5.22) לבאי כוח המערערים ולאשת המשיב לפנות לבית המשפט באילת על מנת לבחון באיזה שלב נמצא הליך של מינוי אפוטרופוס לרכוש, ולעדכן את בית הדין הנוכחי.

ביום י"ט בתמוז התשפ"ב (18.7.22) הוגשו הבהרה ועדכון מטעם המערערים ולפיהם ההליך השיפוטי למינוי אפוטרופוס לרכוש עשוי להימשך זמן רב. לטענתם, אין סיבה לעכב את מינוי מנהל העיזבון שימזער את הנזק שנגרם למערערים.

מסקנות והוראות

בהתאם לכל האמור ולאחר העיון בכל החומר הנ"ל בית הדין קובע:
א. הערעור מתקבל.

ב. בית הדין האזורי ימנה מנהל עיזבון בהקדם האפשרי. מנהל העיזבון יופקד גם על הגנה על זכויותיו של המשיב בדירה המדוברת.

לדעתנו, מן הראוי שמנהל העיזבון יהיה אדם נייטרלי, שיגן על כל זכויותיו של המשיב, והכול לפי שיקול דעתו הרחבה של בית הדין האזורי.

ג. בית הדין סוגר את התיק.

ד. פסק דין זה וההחלטות שהוזכרו בו מותרים בפרסום בכפוף להשמטת פרטיהם המזהים של הצדדים, לרבות המנוחים ואשת המשיב.

ניתן ביום כ"ח בתמוז התשפ"ב (27.7.2022).

הרב ציון לודאילוז

הרב מימון נהרי

הרב אברהם שינדלר

עותק זה עשוי להכיל שינויי ותיקוני עריכה